

BISERICA SI SCOALA

REVISTA BISERICESCA, SCOLARA, LITERARA SI ECONOMICA.

ABONAMENTUL:

Pe un an 100 Lei
Pe jumătate de an . . . 50 Lei

Apare odată în săptămână: Duminica

REDACTIA SI ADMINISTRATIA:

Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraş şi judeţ: 266.

„Societatea Ortodoxă a femeilor române“.

— Organizarea filialei din Arad. —

Pe ziua de Miercuri 6 Octombrie a. c. după masă la 6 oare P. S. Sa Episcopul nostru Eparhial Dr. Grigorie Gh. Comşa, a convocat la Episcopie pe fruntaşii vieţii noastre publice din Arad, ca împreună să facă demersurile de trebuinţă, pentru organizarea „Societăţii ortodoxe a femeilor române“ din oraşul nostru, care societate de vre-o 4 ani lăncezeşte şi nu dă nici un semn de viaţă.

La apelul P. S. Sale, au răspuns cam 20 de domni, către cari P. S. Sa a rostit următoarea vorbire:

Domnilor,

Înțeleptul Solomon zice: „Vai celui ce este singur când va cădea, că nu este altul carele să-l ridice“. Acelaş înțelept spune că „funia întreită nu curând se rupe“ (Ecclesiast 4. v. 12). Noi Români ortodocşi ar trebui să ţinem cât mai mult seama de adevărul acesta şi să căutăm organizarea forţelor de consolidare. Cea mai bună organizare o găsim în asociaţiile bisericeşti, de cari avem puţine, dar cari sunt cele mai bune mijloace de sfinţire a minţii şi de inobilare a inimii.

Trecutul reuniunilor bisericeşti e plin de pagini glorioase. Dacă azi nu se prea poate vorbi de reuniuni a căror membri se obligă a se spovedi conform poruncilor bisericeşti, dacă nu a avem reuniuni de înmormântare (căci oamenii de azi fac negustorie şi cu moartea prin întreprinderi de pompe funebre), dacă nu se fac colecte pentru biserici prin reuniuni sfinte, avem dovada lipsei de o activitate mai largă a bisericii.

Astăzi când sunt şi reuniuni de rugăciuni ai căror membri au datoria să se roage zilnic pentru răspândirea Creştinismului între păgâni, avem datoria a ne cugeta să sprijinim cel pu-

ţin reuniunile ortodoxe existente. Intre cele mai de frunte numărăm fără îndoială „Societatea ortodoxă a Femeilor Române“, a cărei filială din Arad trebuie reorganizată. În scopul acesta V-am invitat azi aici şi de aceea Vă rog să binevoiţi a Vă da părerea cum se poate reorganiza. Iniţiativa porneşte dela bărbaţi, pentru că bărbatul e cap femeii, precum zice sf. Apostol Pavel şi pentru că suntem convinşi că Onoratele Doamne din societatea Arădană vor primi cu însufleţire iniţiativa făcută.

Avem atâtea nevoi de rezolvit în cele sufleţeşti şi astfel bărbatul creştin ortodox nu se poate dispensa de munca femeii, care s'a dovedit a fi făcătoare de minuni pentru biserică. Avem pilda doamnelor din Cluj cari au muncit enorm de mult în cadrul Societăţii ortodoxe a Femeilor Române pentru zidirea catedralei din Cluj.

Apoi a făcut apel la toţi intelectualii din Arad, să fie anteluptătorii acestei organizaţii, care va avea de îndeplinit lucruri măreţe în domeniul vieţii noastre religioase-morale şi naţionale, precum muncesc pe acest teren cu rezultate remarcabile damele noastre din Cluj şi Oradea, organizate în această societate.

Inspectorul învăţământului primar d. Iosif Moldovan se bucură mult de iniţiativa P. S. Sale şi promite că, în cadrul acestei societăţi, sunt decise deja să se organizeze toate învăţătoarele din Arad.

Directorul Liceului Moise Nicoară d. Ascaniu Crişan, doreşte şi are nădejde că organizându-se femeile noastre într-o societate puternică cu scopuri așa frumoase, se va putea infiripa în Arad o viaţă socială mai pronunţată. Iar biserica va fi cercetată mai des de publicul intelectual, cum se face la Oradea-Mare.

Părintele consilier Dr. Gh. Ciuhandu spune că împreună cu colegii săi de birou şi ceilalţi preoţi din Arad, sunt decise să dea un suflu nou vieţii bisericeşti din Arad, prin faptul că se angajează ca, toţi cu rândul se oficieze zilnic sf. liturghie în catedrală. În felul acesta

se va pune preț mai mare pe viața internă a bisericii, pe cultivarea sufletului și a inimii.

Să decida cu unanimitate ca adunarea de reorganizare a „Societății ortodoxe a femeilor române” filiala Arad, să se convoace pe ziua de 28 Octombrie a. c. în sala primăriei orașului. Pentru acest scop se va procura lista damelor din Arad și vor fi convocate nominal prin o adresă specială de P. S. Sa părintele Episcop.

Avem informații precise că damele noastre din Arad, sunt decise să intre în lupta apostolatului la cari sunt chemate, cu toată vigoarea sufletelor lor delicate.

Nr. 3829/ 1926.

Apel

către autori și alți oameni de bine.

Rugăm pe autorii de manuale școlare primare, cari au exemplare disponibile din cărțile de școală aprobate sub regimul ungar, să ne arate cu toată graba: din cari manuale, câte exemplare disponibile au?

Din motive culturale de ordin superior am avea nevoie de ele și e de dorit să le putem obține gratuit. La din contra ni se va comunica prețul de câte un exemplar.

Arad, din șed. Cons. eparhial dela 30 Sept. 1926,

Consiliul eparhial din Arad.

Sfintirea bisericii din „Târgoviște”

Stăm sub puternica impresiune a înălțătoarelor momente dela sfintirea bisericilor din Târgoviște.

Bravii noștri târgovișteni, care numără abia 68g suflete, adânc pătrunși de Dorul nețărmuit de a avea și ei o biserică corespunzătoare, în care să înalțe rugăciuni către Părintele lumșnilor, și-au impus de bună voie în curs de 4 ani grele jertfe până au putut aduna suma de 778.800 lei. Cărușia și materialul l-a dat comuna bisericască. Din colectă a încurs 24 000 lei, iar Dimitrie Dumitru a dăruit 50 000 lei. Edificarea bisericii a costat peste 1.300 000 lei.

Cu drept cuvânt putem spune, că această nouă biserică a crescut cu sufletul poporului, că ea este jertfa credinței și dragostei adusă de popor pentru sufletul său.

Această nobilă sforțare de jertfă poate servi de pildă și îndemn și altor comune bisericști.

Trebuie să remarcăm și un alt fapt foarte îmbucurător și anume: la actul sfintirii bisericii au luat parte un număr neobișnuit de mare de distinși inte-

lectuali din Lugoj și împrejurimi și o cunună frumoasă de doamne și domnișoare, cari au ridicat fastul zilei, precum și o mulțime mare de popor din comunele învecinate.

Pr. S. Sa părintele Episcop Dr. Grigorie Gh. Comșa a plecat dela reședință Sâmbătă în 2 Octom. a. c. la ora 1 după masă cu automobilul pus la dispoziție de vrednicul și întimosul prefect al județului Caraș-Severin, d-l Romul Boldea, — însoțit de consilierul M. Păcătean, de protodiaconul I. Cioară și de secretarul Prefecturii, d-l Bujor Barbu.

În trecere prin Bălinț, Pr. Sf. Sa a fost întâmpinat de protopopul tractual, părintele Gherasim Sârbu fiind de față mult popor cu corol condus de distinsul conducător Nistor Miclea, iar în Coșteiu mare a fost salutat d-l Romul Boldea, prefectul județului și de părintele Liviu Biro. Pr. Sf. Sa vădit impresionat de impozanta și caldă manifestație de dragoste, ce i-sa făcut, mulțumește vorbitorilor asigurându-i că dragostea către popor și dorința fierbinte de a-și vedea biserica și poporul progesând și întărindu-se, l-a îndemnat să coboare în mijlocul povorului cutreerând satele.

La Țipari, — o colonie maghiară, bine organizată, — a fost întâmpinat și salutat de reprezentanta politică și bisericască, în frunte cu preotul reformat Atilla Várady, care s'a văzut a fi un bun orator. Maghiarii din această frumoasă colonie au ținut să se prezinte în număr foarte mare, în jurul arcului triumfal ridicat în onoarea Pr. Sf. Sale.

La Părul, o comună mică, a fost întâmpinat de părintele Liviu Biro din Grnă încunjurat de mult popor.

În sfârșit la orele 5 sosim la Bălinț, unde la intrarea în comună salută notarul comunal, D-l Gheorghe Popa, iar în ușa sf. bisericii părintele Nic. Ardelean, preotul locului. A fost de față aproape toată comuna, deși era zi de lucru.

Dela Costeiu mare până la Bălinț, Pr. Sf. Sa a fost însoțit de o escortă de călăreți îmbrăcați în costume naționale și în toate comunele, au fost ridicate arcuri de triumf în onoarea Pr. Sf. Sale.

În Bălinț se face obișnuitul serviciu dinvin cu rugăciunea de deslegare, după care urmează raportul părintelui Nic. Ardelean.

Din acest scurt raport am înțeles că starea materială a credincioșilor, cam numără 500 suflete, este slabă, fapt provenit din vitregia vremurilor, starea religioasă morală însă s'a îndreptat mult în timpul din urmă. Căsătoriile fără binecuvântarea sf. bisericici, nu se mai încheie. Numărul nașterilor din an în an se înmulțește, Sectarii în comună nu sunt.

Mulțumește Pr. Sf. Sale în numele său și al poporului pentru înalta vizită cu care i-a onorat și exprimă omagiile de profundă venerație și respect.

Sfârșind părintele cu raportul său, Pr. Sf. Sa ține o frumoasă predică despre judecata din urmă și

despre datoriile omului de a veșni creștinește, ca să putem da răspuns bun la înfricoșatul județ alui Cristos. Ultimile cuvinte sunt acoperite de uralele asistenței. Biserica a fost ticsită de popor.

Seara la cină am fost oaspeții părintelui Nic-Ardelean. În cursul cinei s'a prezentat corul vocal sub conducerea vrednicului învățător Traian Cărăbaș.

Duminecă dimineață în 3 Octombrie a. c., după orele 8 trecem la Târgoviște, o depărtare de 2 km.

Întreaga comună e în picioare. La marginea comunei Pr. Sf. Sa e întâmpinat de reprezentanța comunel politice. În comună intră prin arcul triumfal însoțit de călăreții superb!, ca niște dorobanți.

Dela locuința părintelui A. Popovici, Pr. Sf. Sa este condus în procesiune la sf. biserică de M. Pațașian consilier refer., J. Cioară protodiacon și de următorii preoți: A. Popovici din Târgoviște, I. Cloambeș din Șușanovăț, L. Biro din Gruin, Nic. Ardelean din Balinț, Fortunat Murășan din Babșa, Andraș din Brestovăț, N. Burdă din Cutina, Gh. Găescu din Histaș, I. Trifu din Leucușești, A. Popa din Pantova și P. Lațcu din Jujan, dieceza Caransebeșului. Tot poporul a luat parte la procesiune iar călăreții sau postat în rând până la sf. Biserică. În adevăr a fost o procesiune impunătoare.

Serviciul divin este oficiat de Pr. Sf. Sa, asistat de toți preoții susmenționați.

Răspunsurile la serviciul divin au fost date de corul vocal condus de zelosul conducător de cor, Nicolae Lalchici.

Biserica a fost ticsită de popor.

În asistență am remarcat pe d-nii: Romul Boldea prefectul județului în Lugoj, Dr. Gheorghe Ciupe subprefect, Lugoj, Dr. Nicolae Ivanovici președintele Tribunalului, Lugoj, Constantin Maroșiu primprocuror, Lugoj, Valer Popovici prefectul poliției Lugoj, Dr. Const. Gheorghiu prim-medic jugețean Lugoj, Joan Marila revizor școlar Lugoj, Alexandru Buha consilier orășenesc Lugoj, Dr. Joan Jucu avocat Lugoj, Adam Groza paroh Costeul mare, Dr. Petre Nemoian deputat Lugoj, Dr. Trifon Lața avocat Lugoj, Bujor Barbu Secretarul Prefecturii, Joan Deacu primpretor Lugoj, Dr. Gheorghe Albușescu primpretor Balinț, Dr. Henric Halle medic Balinț, Liviu Pop inginer silvic Balinț, Dr. Iosif Nemoian medic Timișoara, Dr. Virgil Popovici medic Cenadul mare, Atilia Várady preot reformat Țipari, Nicolae Fablan protopop unit Balinț, Tiberiu Stan și Cornel Mircea subrevizori școlari Lugoj, Traian Cărăbaș învățător Balinț, Daniel Schreiner învățător Țipari, Adrian Pepi inv. Bara, Victor Tulea inv. Cutina, Alexandru Neamțul notar Țipari, Cornel Sednic notar Mânăstur, Gheorghe Papp notar Balinț, și alții, a căror nume mi-a scăpat.

La Priceasnă părintele A. Popovici pășind înaintea sf. Altar face un scurt raport despre situația din Târgoviște.

Accentuează că ziua de astăzi pentru credincioșii noștri din Târgoviște este o zi de mare mângălere sufletească și care va rămânea adânc întipărită în sufletele tuturor. Mulțumește Pr. Sf. Sale cu toată căldura inimii pentru părinteasca îngrijire și osteneală cu care a grăbit spre a consacra acest nou locaș dumnezeesc, dorindu-i zile îndelungate, senine și cu deplină sănătate spre bucuria și mângăierea credincioșilor din această de Dumnezeu binecuvântată Eparhie.

Arată, că credincioșii sunt buni, morali și țin cu tărie la biserică străbună, sunt muncitori și economi buni. Sectari nu sunt în comună.

Sfârșind părintele cu raportul său, Pr. Sf. Sa, în adâncă tăcere, ține o instructică predică despre bunătatea lui Dumnezeu și datorițele omului de a-și întocmi faptele așa ca să se arate vrednic de bunătatea lui Dumnezeu și mai presus de toate să fie recunoscător pentru toate darurile primite dela Dumnezeu. Pr. Sf. Sa este călduros orășionat de asistență.

La sfârșitul serviciului divin se împart credincioșilor broșuri din biblioteca creștinului ortodox.

Întreg poporul l-a însoțit pe Pr. Sf. Sa până la locuința părintelui A. Popovici. Strada și curtea părintelui a fost așa zicând inundată de popor.

Părintele Fortunat Murășan din Babșa s'a prezentat înaintea Pr. Sf. Sale cu o deputație de 200, și cu corul vocal spre a-și exprima omagiile de profundă dragoste, alipire și recunoștință, Pr. Sf. Sa adevărat emoționat mulțumește părintelui și poporului pentru această caldă și impozantă manifestație de dragoste îndemnându-l să rămână creștini buni și fil devotați ai bisericii și asigurându-i de dragostea ce le-o păstrează și cu aceasta îi binecuvăntează.

Corul vocal din Babșa condus cu multă pricepere de inv. director Dimitrie Goila, se distinge prin mai multe cântări executate cu multă căldură, armonie și precizie. Poporul a izbucnit în urale.

În deputația din Babșa a mai luat parte d-l Trifu Crișovan primar plutonier în rezervă și șef de garnizoană, și d-l Romulus Secoșan secretar comunal și președintele tinerimei adulte.

Banchetul s'a ținut în edificiul școlii. Seria toastelor a fost deschisă de Pr. Sf. Sa pentru M. S. Regele și Regina.

Prefectul Boldea pentru Pr. Sf. Sa.

Preotul A. Groza pentru autoritățile administrației.

Revizorul școlar Mariala pentru Pr. Sf. Sa, dorindul violciunea arhierului Filaret Musta, succesele lui Strosmaer și sporul lui Șaguna.

Deputatul Nemoian pentru poporul bănățean.

Preotul local A. Popovici pentru Pr. Sf. Sa.

Subprefectul Dr. Gh. Ciupe pentru vrednicul preot A. Popovici și poporul din Târgoviște.

După ridicarea mesei între călduroasele orășionii ale mulțimei, trecem la Costeul mare, unde Pr. Sf. Sa e primit cu urale „Să trăiască!”.

Intrând în sf. biserică, care e ticsită de popor, se face un scurt serviciu divin cu rugăciunea de deslegare. Părintele Adam Groza în câteva cuvinte bine simțite, binevențează pe Pr. Sf. Sa în numele său și al poperului, iar Pr. Sf. Sa mulțumindu-i pentru cuvintele călduroase ce i-le-a adresat, ține o clasică predică pentru iagrijirea sufletului atât de neglijat în zilele de astăzi.

Din sf. biserică trecem la locuința părintelui A. Groza de unde după o scurtă odihnă și după ce ne despărțim de d-l prefect R. Boldea și bunii lui însoțitori luăm calea spre Belinț, între ovațiunile poporului.

La Belinț sosim la orele 6. Înaintea bisericii ne așteaptă n mulțime de popor. Preoțimea locală întâmpină pe Pr. Sf. Sa în ușa sf. biserici.

Intrând în sf. biserică se face un scurt serviciu divin cu rugăciunea de deslegare. Răspunsurile au fost date de multă precizie și pietate de corul vocal condns de distinsul conducător Nistor Miclea:

La sfârșitul serviciului divin, părintele Ioan Calnicean pășind înaintea sf. Altar, prezintă raportul despre starea parohiei Belinț.

Părintele spune, că starea religioasă morală a poporului e mulțumitoare. Scoate în relief vrednicia fruntașului Damasch Cărăbaș și soției sale Marta, cari au făcut diferite fundațiuni de valoare, apoi a actualului episcop primar Constantin Veche și a lui Ioan Stolan, cari ambii au cumpărat un clopot în greutate ee 200 kgr. cu 12.000 lei. Constantin Veche și soția sa Elena au dăruit o sf. Evanghelie în valoare de 3500 lei și Ioan Stolan a dăruit un prapore în preț de 4000 lei. Au mai dăruit Elesaveta Veghe și Dionisie Gherga (Gongea) 2 prapori.

Sectari au pe un individ întors din America, ca baptist, trecut apoi la adventiști, astăzi e adventist reformat. Altul venit din America ca student de biblie, altul zidar de meserie, un fost pușcăriaș și în fine altul fost frânar la căile ferate, dat afară din serviciu pentru escrocherii.

Starea culturală încă e mulțumitoare.

Poporul e viguros și harnic dar are puțin pământ. Abia acum cu reformarea agrară au mai primit locuitorii 959 jug. cat. În lipsa de pământ, locuitorii se ocupă cu grădinăritul.

Sfârșind părintele cu raportul său, Pr. Sf. Sa ține o înălțătoare predică despre datoriia omului de a căuta mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui. Această predică a făcut o impresiune adâncă asupra poporului asistent.

Seara la cină am fost oaspeții vrednicului părinte protopop tractual Gherasim Sârbu, unde ne-a delectat corul vocal condus cu mare dibăcie de harnicul conducător Nistor Miclea. Au fost invitați la masă și preoții locali, părintele Ioan Calnicean și Ioan Beleiu. Ne bucurăm de armonia ce există între șeful tractual și preoții săi, cari lucrează cu zel și pricepere în via Domnului.

După cină Pr. Sf. Sa s'a întors la reședință cu suita sa, deși părintele protopop cu Pr. On. Doamnă a insistat mult să rămână până în ziua următoare, spre a se odihni, dar Pr. Sf. Sa în calea apostoliei nu cruță nici timp nici osteneală!

Pe unde a predicat Apostolul Pavel.

Desvăluirea unui vechiu tablou de mozaic roman necunoscut în Anglia.

— O senzațiune arheologică. —

Londra, în luna August 1926.

Pardoseala de mozaic a unui vestibul roman, în care, după cum se presupune ar fi predicat sf. Ap. Pavel, s'a făcut accesibilă pentru publicitate. — Este vorba despre un product de măiestrie artistică străveche romană dintre cele mai frumoase, din câte posedă lumea. — Cu excepțiunea arheologilor știu numai foarte puțini despre existența acestei comori și, și mai mic este numărul acelor, cari au văzut-o cu ochii lor proprii. Comoara aceasta se află în Woodchester, într'un cătun (sătuleț) somnoros îngropat în tufșuri de roze săibaticice în ducatul Englez Gloucester.

Pacea liniștită a acestui colț de țară ascuns va fi zilele acestea conturbată de o invaziune, cum nu s'a mai pomenit dela zilele împărăției romane încoaci. Un număr mare de arheologi se va aduna acolo la desvâlirea acestei opere de artă, cărora se va atașa o mulțime de Americani, călători spre Europa, cărora li-se îmbie la locul acela o senzație cu adevărat artistică. Episcopul din Gloucester va deschide însuși personal ceremonia de inaugurare. Timp de 36 ani pardoseala aceasta a fost substrasă dela vederea privitorilor; aceea fusese atunci descoperită de niște lucrători, cari executau lucrări miniere în cimiterul micului sat. Se staverise, că pardoseala aceea constituie o parte din o vilă romană străveche, cum mai frumoasă în Anglia până acum nu s'a mai găsit. Stabilimentele extinse de încălzit și de apaduct, precum și de băi luxoase justifică concluziunea, că acolo să-și fi avut când-va sedlul său o personalitate de rang înalt și poate că nu e tocmai greșită părerea dacă se admite, cumcă vila respectivă a fost rezidența comandantului roman al trupelor de garnizoană. Ba, veteranul preot al cătunului e chiar convins, că acolo a predicat de fapt Apostolul Pavel.

După cum ne relatează „Faptele Apostolilor” Ap. Pavel a cercetat chiar și cele mai îndepărtate părți ale lumii, cunoscute pe atunci. Britania era pe timpul acela țara de vest cea mai îndepărtată din câte au cunoscut Romanii, și dacă Ap. Pavel a venit acolo, atunci sigur, că a descălecat în casa guvernatorului Roman și se poate admite și aceea, că dânsul n'a scăpat ocaziunea binevenită, ca să și predice acolo.

În dosul cimiterului vechiu și a straturilor de grădină a bărăției Dominicanilor meșteșe stau în-

gropate încă multe localuri de ale vilei. Până acum scrutătorii s'au fost mulțămii numai cu scoaterea la iveală a podelei dela sala festivă și cu curățitul aceleia de stuful ce o năpădise, pentru de a putea fi văzută. Pavagiul cuprinde 28 urme pătrate și este compus din bucăți mici de cărămidă arsă și pietri colorate, cari toate sunt de jumătate policar pătrat în dimensiune.

În jurul tabloului de mozaic *marginile*, ce îl impresoară, sunt foarte deteriorate pe la colțuri și între aceste margini se văd 24 câmpuri, cari grupate pe lângă un punct central sunt acoperite cu icoane și desemnuri de o variațiune și nuansare de colorii înfinit de frumoase. Motivul reproducerii este cel preferit de artiștii în ale tablourilor de mozaic din antichitate: istoria lui Orfeu și puterea magică și fermecătoare a cântului alăutelor sale asupra păsărilor și a fiarelor sălbatice. An malele pe cari le reprezintă tabloul, sunt cam de patru urme lungi și despărțite unele de altele prin arbori și flori. Se vede d. e. o vulpe și păsări diferite, între cari un păn cu pieptul său vână strălucitor, o rață, un porumb, o găină și un fazan, cari bat la ochi și cari ascultă muzica într-o poziție caracteristică. Pardoseala completă, se dă cu socoteală, că va fi conținut mai mult ca un milion și jumătate de mici cuburi de piatră. Colorile sunt admirabile și acestea se oferă ochiului în toate nuanșările. Paracliserul dela biserica din sat se laudă cu mândrie, că nici chiar la Roma nu se poate vedea ceva mai frumos.

Tradus din „*Temesvarer Zeitung*” dela 8 Sept. 1926.

Nicolae Fizeșianu.

protopop mlit. ort. rom. în retr.

Sănnicolaul-mare, la 30 Sept. 1926

De-ale Apostoliei.

(Cerc religios în Com. Nădlac).

Pătrunși de fiorul sfânt al răspunderilor pastorale și al obligațiilor morale și entuziasmați de duhul profetic al înaltei chemări misionare, Preoții: *I. Nemet* din Șelțin, *Dr. I. Felea* din Pecica, *C. Vuia* din Semlac, alături de preoții localnici *N. Chicin* și *N. Mărgineanu*, în ziua de 26 Septembrie a. c. au ținut în cadrele Asociației „*A. Șaguna*” cerc religios în frunțașă comună Nădlac.

Cler și popor se adună pentru că în atitudini de rugăciune, prin revizuire retrospectivă să-și poată clarifica prospectele salutare pentru viitor.

Popas de odihnă pentru unii, prilej de reculegere, și înălțare sufletească pentru alții și pentru toți ocaziune de examinare, orientare și purificare a conștiinței, — iată în rezumat folosul sufletesc al acestor întâlniri colective ce se țin periodic din loc în loc, de către preoții „redeșteptării noastre” spirituale.

Serviciul divin făcut în sobor a fost celebrat în toată splendoarea lui. Atât în formele lui rituale și în actele lui simbolice, cât și în laturea părții lui muzicale și-a găsit în susnumiții preoți pe bunii și adevărații lui interpreți, ceea ce a și trezit în sufletele celor de față sentimente de evlavie și cari te fac să te simți „ca în ceruri”, cum mărturisia unul dintre creștini participanți.

Predica dela sf. Liturghie, rostită cu mult avânt și cu multă dragoste pentru biruința Evangheliei Domnului în lume, a Păr. *Dr. I. Felea*, timp de 45 de minute a fost ascultată și urmărită până la sfârșit cu toată atențiunea. Împărțită în trei părți, — în partea primă arată poporului rostul cercurilor preoțești: de-a intensifica viața religioasă-morală a neamului nostru și de-a coordona activitatea preoției noastre în acest scop. Atrage luarea aminte a credincioșilor asupra sublimității învățăturii evanghelice și îndeamnă la urmarea lor, fiind astăzi singurele călăuze luminoase și sigure de mântuire în aceste vremi de întunec, descompunere și desorientare sufletească.

În partea a doua interpretează minunea pescuitului bogat, din care reiese ascultarea ideală ce trebuie să o aibă orice lucrător în moșia Domnului față de Mântuitorul Hristos, în prezența și sub inspirația căruia munca noastră, steapă de orientări ideale, rodește și devine izvor de bogăție.

În partea a treia stăruie mai mult asupra dărilor înfrățirii din noi de-a asculta și urma învățăturile izbăvitoare ale Evangheliei, făcându-se fiecare în cercul lui de acțiune un devotat răspânditor al ei, asemenea cum s'au făcut și sf. Apostoli, care lăsându-și mrejiile au urmat lui Hristos, prefăcându-se din simpli pescari „vânători de oameni” în mreaja Bisericii, — și termină prin frumoasa rugăciune: „Doamne Isuse Hristoase. Cel-ce ne-ai trimis pe noi azi în locul acesta, ca adunându-ne să ne rugăm pentru acest popor și să-i binevestim învățăturile Tale, — cu puterea Ta cea preînaltă, fă-i și pe dânșii ca și pe popoarele din ținutul Galileii și din orașul Capernaum, cari îți urmau Ție pe lângă lacul Ghenizaretului, — să simtă totdeauna aceeași foame și aceeași sete sufletească după cuvintele Evangheliei Tale. Fă-i pe ei Doamne ca în toate Duminicile și sărbătorile să-și lase toate ale lor — întocmai ca și cei patru pescari din Galileia — și să alerge la acest loc sfânt, ca să se hrănească cu pâinea duhovnicească a cuvintelor Tale, fă-i să simtă și setea cea nepotolită după învățătura Evangheliei Tale. Fă Doamne ca truda noastră să nu fie în zadar — Amin!”

Conferința dela Vecernie a Păr. *I. Nemet*;

„*Despre creșterea religioasă în familie*”, a avut de asemenea cel mai binemeritat succes. Într'un ton așezat și liniștit vorbește sfinția sa despre lipsa de echilibru a timpului nostru, datorită slăbirii sentimentelor religioasă-moral. La această se mai adaugă apoi ca un mare rău al vremii lipsa de creștere creștină-

să a copiilor, datorită insensibilității educative a părinților. Părinții trebuie să fie încă din leagăn educatorii copiilor lor. Sufletul copiilor este un teren neutru, în care prind deopotrivă impresiile bune ca și cele rele și de aci la fință caracterul lor bun sau rău, după felul primelor impresii. Ni se impune deci imperativul trezirii în sufletele copiilor încă de la început: *temere și dragoste față de Dumnezeu și față de părinți, atragere față de Biserică și respect față de preot și învățator*. Toate acestea se vor face prin *cuvânt și exemplu*. Cu cea mai multă eficacitate în această materie, poate lucra mama, care după cum ne dovedește istoria și praxa vieții, este cel mai bun și mai prețios educator, — așa că cel mai de seamă element de reformă a vieții îl avem atunci când dispunem de cât mai multe *mame bune*.

La sfârșitul slujbei s'au împărțit gratuit la toți credincioșii asistenți *cărți de propagandă religioasă* din colecția: „Ia și citește”, „Biblioteca creștinului ortodox”, „Sămănătorul”, publicațiile „Institutului biblic”, etc., toate adăunate din osteneala Păr. Chicio și Mărgineanu din loc.

De înregistrat este în primul rând în această comună (Nădlac) frumusețea rară a bisericii, atât ca stil arhitectic, pictural și ornamental, cât și din punctul de vedere al curățeniei exemplare în care se află, fapt care trebuie accentuat spre vneșenia preoților ei, cari știu ce înseamnă grija ce trebuie să o aibă slujitorul altarului, față de casa Domnului. Nu mai vorbim de valoarea vestimentelor preoțești, parte vechi de tot — parte nouă — cari sunt o adevărată bogăție a bisericii. — Purtarea tineretului față de preotime denotă de asemenea o serioasă catehizare din partea preoților.

Iu al doilea rând înregistrăm hărnicia comecianțului V. Siloghi, care conduce *corul bisericesc* cu atâta râvnă, simplitate și sinceritate creștinească, încât întradevăr te ulmește idealismul ce-l întărește în dragostea pentru lucrul Domnului.

Casa culturală, cu aranjamentul său, cu biblioteca sa bogată și cu mulțimea ziarelor și revistelor abonate, are aspectul unei case de model. Nu-i lipsesc Nădlacului nici *cooperativile*. — Toate acestea evidențiază îndeajuns hărnicia și bunăstarea unui popor, condus cu devotament și pricepere de preoții săi.

S'a mai văzut la Nădlac și o încercare de apropiere între preoți și învățători și anume: Învățătorul *Precupoși* văzând frumosul succes realizat din partea preoților cu această ocazie, la eșirea din biserică și-a exprimat dorința ca cercurile religioase preoțești să lucreze și *colaboreze* de acum înainte mână în mână. Dea bunul Dumnezeu ca aceste cuvinte să fie de bun augur și cât de curând să vedem preoțimea și învățătoarea noastră solidară în munca pentru sanarea cu un ceas mai de vreme a vieții noastre sociale, accelerând în felul acesta *triumful în lume a Evangheliei împărăției lui Dumnezeu*.

IL Florin.

Misionarul Episcopiei Hușilor despre Biblioteca Creștinului Ortodox Arad.

Numirile din „Biblioteca creștinului ortodox” continuă a apărea. Mici, estive și cu subiecte interesante, ele îndeamnă cu stăruință a fi citite de credincioși.

No. 9. *Să ne mărturisim preotului* de Dr. Iustin I. Suciu, protosinghel și profesor de teologie, cuprinde o muștrare duhovnicească făcută sectanților cari se pretind sfinți și totuși răd și vorbesc de rău obiceiurile noastre creștinești, din mândria și trufia ce-i stăpânește. Se lămurește apoi că dreptul de a mărturisi păcatele îl au conducătorii bisericii celei adevărate și numai ei (pag. 10) și nici de cum toți credincioșii cari au numai drepturi egale în biserică. Mărturisirea constă din „cercetarea” cugetului, înfrânarea inimii, facerea canonului și deslegarea păcatelor de darul sf. Duh, care se face prin duhovnic (pag. 15) Termină printr'un apel, că să ne mărturisim din cunoașterea trebuinței sufletesti, nu din cunoașterea poruncii, arătându-și indignarea: câți membrii ai comitetului parohial se mărturisesc odată pe an, deși ar trebui să o facă și pentru a da pildă. (pag. 30).

No. 10 *Despre păcatul beției* de d-l Dr. Nicolae Iorgovan, profesor de religie. D. Dr. Iorgovan aduce o însemnată contribuție la lupta angajată împotriva alcoolismului. S'a scris, se scrie împotriva acestui atât de temut vrăjmaș al neamului și bisericii, și ni se pare că încă s'a lucrat puțin. De aceea, cu deosebire acum când începe a se înfriza un nou front împotriva beției, broșurica dl doctor își are și ea porțiunea ei de lucru, mai ales că e scrisă și în graiul dulce și frumos al poporului. E de prisos a mai înșira pagubele grozave pricinuite de viciul beției. „Un învățat francez, Lamenais zice că bețivul bea odată cu vinul din paharul său, fericirea familiei, națiunii și patriei sale.” (p. 23).

No. 11. *Sfânta scriptură și tradiția sfântă* de cv. sa protosingel Policarp P. Morușca. Cv. sa părintele Policarp răspândește în chipul acesta în masa poporului adevărul evident că sf. Scriptură și sfi Tradițiune sunt izvoarele credinței noastre și că sunt singurele comori de învățătură adevărată descoperite de Dumnezeu omului prin inspirație divină. Se stăruiește cu deosebire asupra felului cum trebuie să fie cetită și înțeleasă sf. Scriptură, pentru că sunt unele lucruri grele de înțeles (II Petru 3, 16) că adică „cetirea trebuie făcută cu multă luare aminte și cu mare băgare de seamă (pag. 18). Să se aibă în vedere mai ales cum a înțeles-o biserică și pe cărarea bătașă de ea de 2000 ani să pășim și noi pentru ca să nu cădem în greșeli și abateri pierzătoare de suflet, cum au făcut sectanții Sf. Tradițiune este mai veche decât biblia noului Testament și ea ne arată lămurit multe lucruri și învățături de samă practicate de cel dintâi creștin. „Deci cine crede în biblie trebuie mai întâi să creadă în sf. Tradiția, căci Biblia prin Tradiția s'a alcătuit” (pag. 28).

Asemenea scrieri au o importanță capitală pentru răspândirea cunoștințelor religioase în popor care ori cum este puțin pregătit să poată înfrunta cu izbândă invazia sectelor de tot felul ce au apărut acum.

No. 12. *Posturile și însemnătatea lor*, de preotul Ștefan R. Lungu. Părintele Lungu ne lămurește însemnătatea posturilor într'un fel de istorioară. Este o prevenire a celor ce stau pe pragul să cadă în vre-o rătăcire, cât și a multora dintre frații noștri cari au uitat cu totul porunca bisericeii lui Hristos de a ținea postul.

Mai toate sectele raționaliste sunt împotriva posturilor, sprijinându-se pe cuvintele: „Nu ce intră în gură spurcă pe om, ci ce iese din gură, aceea spurcă pe om.” (Mat. 15, 11). Totuș postesc și ei anumite zile, fără să mănânce nimic, căci așa a postit Domnul Hristos, 40 de zile n'a luat nimic în gură.

A imita însă pe Mântuitorul în actele sale este o îndrăzneală și o pretențiune vrednică numai de sectanți. Noi ascultăm de învățătura bisericeii Sale și tindem mereu spre perfecțiune. Cartea lămurește rostul posturilor hotărâte de biserică pe temelii Sf. Scripturi și îndeamnă prin locurile citate din beșug la ținerea lor așa precum le-am primit dela strămoși.

No. 13. *Oglinda pocăișilor* de preotul Emilian Căpitan. Părintele Emilian descoperă ca o oglindă fără cruțare toate abaterile pocăișilor și a tuturor rătăciților dela credința adevărată. Sf. sa arată că toată abaterea a venit de acolo, că se interpretează sf. Scriptură liber, așa cum îi vine în minte fiecăruia, neținând seamă de interpretare bisericeii. De aici mulțimea rătăciților, vre-o 300 peste tot rotocolul pământului. „Dar întrebați-vă voi singuri țărani cinstiți, ee poate una ca asta? Se poate ca Duhul Sfânt să lumineze pe oameni în 300 feluri, atunci când Duhul Sfânt numai unul este” (pag. 18) „Duhul Sfânt nu poate greși nici odată, iar învățătura sectarilor e jbiție de greșeli în ale credinței... Cu cât se depărtează rău de izvor, cu atâta apa-l mai tu'bure”. (p. 19).

Să luăm însă aminte că aceste învățături nu au la baza lor credința în Dumnezeu, ci banii treburilor cari au înțeles să vâre zănie între fiii neamului nostru, cu scopul de a slăbi prin aceasta temeliiile Țării noastre Românești”. (p. 21).

No. 14. *Credința și botezul* de Dr. Gr. G. Comșa episcopul Aradului. Prea Sf. Sa Episcopul Comșa își alege calea povestirii pentru a strecura un adevăr al credinței în sufletul unui rătăcit. Nimerită cale și plăcută. Totdeauna această cale are mai mulți sorți de izbândă.

Se lămurește în broșurică, că din moment ce și credința este un dar a lui Dumnezeu, cum poate să se afirme că cineva dobândește acest dar numai la o vârstă matură, și mai ales că ar fi și un rezultat al puterilor omenești, când Dumnezeu poate să ofere acest dar al credinței oricui și la orice vârstă?

Apoi, botezul noi știm că este spre ertarea păcatelor (Fapte 2, 38). Ce rost are el la bapțiști și adventiști) când se face numai doar pentru că și Isus s'a botezat!

Și astfel „Biblioteca creștinului ortodox din Arad” astăzi o învățatură, mâine o lămurire, altă dată o mustrare duhovnicească, — își desfășoară lucrul ei de propoveduire a Evangheliei în via lui Hristos.

Când va răsări și în părțile noastre o astfel de osteneală?

S. Mistorar.

COPIE

de pe ordinul Ministerului de Interne către prefecturi cu Nr. 20681 d n 29 Iulie 1926 despre repausul duminical.

Autoritățile bisericești ne încunostințează că unele primării îndeplinesc în zilele de duminici și sărbători lucrări oficiale.

Prin aceasta nu numai că membrii consiliilor comunale și funcționarii nu respectă repausul duminical, dar sustrag și pe locuitorii dela îndeplinirea datoriilor creștinești.

Făcându-vă cunoscut cele ce preced, avem onoare a vă ruga, să binevoiți a dispune să se ia măsuri să înceteze asemenea obișnuințe, păgubitoare intereselor religioase morale și românești și ca membrii consiliilor comunale să dea bunul exemplu al practicelor religioase, luând parte la slujbele oficiate în biserică.

INFORMAȚIUNI.

Candidați de preoți. În 15 și 16 Septembrie a. c. au prestat examenul de calificare preotească următorii absolvenți ai cursurilor dela Institutul nostru teologic: Antonie Tăcaci, Virgil Lugojan, Ioan Toconță, Ioan Teodorescu, Lazar Iojă, Emil Tomșa, Ignatie Raica, Gheorghe Popa, Octavian Cămpian, Gheorghe Neagu, și Traian Bedea.

Cartea cea mai răspândită din lume este Biblia. S'a tălmăcit în 725 de limbi și dialecte. Orice neam și seminție o poate citi în graiul său. Dar câți sunt aceia dintre noi cari s'o fi citit în întregime? S'ar putea număra pe degete. De multe ori n'o găsim nici în casă de preot. Cartea sufletului stă mai totdeauna pusă la o parte. Ne ferim parcă să ne apropiem de ea. Într'ansa se găsec cuvintele lubitorului de oameni, care arată ori cui dorește să-l înțeleagă că El este: Calea, Adevărul și Viața. Să îndrăsnim a intra în înțelegere cu El, citindu-i neconținut cuvintele Lui!

O plagă socială aducătoare de ven'turi pentru stat. Cei se ocupă cu socotelile veniturilor statului francez, au aflat că din jocurile de noroc, în Casino-

urile din Franța, s'a câștigat, în cursul unui an — Octombrie 1924—Octombrie 1925 — însemnata sumă de 252.000.000 de franci. Statulul i-a revenit, ca impozit din această sumă, cam 60%, adică 248.650.000 franci. Pentru vistierile secate ale statului, suma aceasta înseamnă destul de mult, totuși ea este departe de a acoperi marile pagube materiale și morale ale pe care jocurile de noroc le cauzează vieții sociale. Noroc că pentru Franța, paguba aceasta nu-i tocmai mare, întru cât s'a constatat că cei mai zeloși jucători de cărți sunt streinii, care vin să petreacă în Franța.

O groaznică ciocnire de trenuri. București.
O groaznică ciocnire de trenuri s'a produs în stația Coțofeni, lângă Craiova.

Acceleratul, care venea dela București, s'a ciocnit cu personalul dela Timișoara. Ambele locomotive și patru vagoane de clasă au fost complect sfărâmate.

Sunt 2 morți și 13 grav răniți. Vinovat e mecanicul acceleratului, care nu a luat în seamă semnalizările.

Gruparea d-lui Iorga și fuziunea. Suntem informați că o mare parte dintre partizanii d-lui Iorga îl urmează pe calea pe care a pornit împotriva fuziunii. Astfel dl Iorga a primit aderări din partea organizațiilor:

Prahova, Buzău, R-Sărat, Constanța, Covurlui, Iași, Tecuci, Dorohoi, Gorj, Dolj, Olt, Mehedinți, Argeș, Muscel, Dâmbovița, Teleorman din Ilfov toți vicepreședinții organizației naționale urmează pe d Iorga. Din Bucovina și-a trimis adesiunea d. Rășcanu în numele mai multor organizații naționale.

După congresul național dela 10 Oct. și după ce d. Tașcă va citi o declarație în numele dlui prof Iorga, toți cei cari nu aderă la fuziune vor avea o constatare urmată de un banchet politic.

După cât se vede, fuziunea nu este respinsă numai de multe organizații țărăniste ci și de o mare parte dintre naționali.

Ziarul „Roma fascistă” despre acordul italo-român. Vorbind despre acordurile cu România, Ungaria, Grecia, Bulgaria, ziarul „Roma Fascistă” scrie despre pactul italo-român:

„Noi ducem seninul și limpedele spirit al latinității noastre pașnice și muncitoare în acea lume turbure, balcanică, care a fost centrul zguduirilor sângeroase din Europa, în ultimii decenii.

Noi nu căutăm aventuri, nici nu construim grupuri de țări dușmănoase, ca să profităm în interesul nostru ci ducem acel simț, al echilibrului, măsurii și a sincerității, care e caracteristic rasei noastre.

Însă tratatul român, în afară de aceasta, are pentru noi partizani de o puternică sinteză latină, valoarea de promisiune. Ca și cel anterior încheiat cu Spania, aceasta confirmă credința noastră în bloc fatal al națiunilor înrudite.”

Vorbind despre Franța, care s'a dus pe altă cale, ziarul spune:

„Dacă la conducătorii guvernului francez, ar fi atât patriotism luminat, cât a fost în tratativele italo-române. Chestiunea Tunisului sau Tangerului, ar rămâne o dificultate, care s'ar putea aplana ca chestiunea Basarabiei.

Un ziar fascist despre politica Franței. Ziarul „Roma Fascistă” scrie despre politica Franței față de Germania:

Orice grupare hibridă se va prăbuși, ca și în anul 1914.

Iată pentru ce noi nu înțelegem, cum Franța pierzând și neținând seama de experiența noastră, vrea să încheie alianțe nenaturale, vânzând roadele victoriei sale.

Ea neagă, această ordine naturală a simpatiilor și a afinităților care pe trei cetăți Roma, București și Madrid a fixat deja jaloanele dezvoltării sale fatale.

Un diferend între Hindenburg și Stressemann
Ziarul „Tevere” scrie din Berlin că Hindenburg ar fi declarat că nu aprobă votul lui Stressemann, pentru, intrarea în Polonia în consiliul Societății Națiunilor.

Partidele din dreapta, pun mari speranțe în acest conflict.

M tropolitanul Blajului grav bolnav. Aflăm cu multă durere că, I. P. S. Sa M tropolitan Dr. Vasile Suciu, dela Blaj, zace greu bolnav în Clinica din Cluj. În urma unei leziuni, s-a produs o cangrenă la piciorul stâng. Cu toate că, piciorul a fost amputat din jos de genunche, starea bolnavului continuă a fi gravă. Rugăm pe bunul Dumnezeu să dea grabnică însănătoșare înaltului prelat.

M. S. Regina la America. Aflăm că M. S. Regina noastră a plecat la America pentru a ține câteva conferințe în orașele mai mari și a ridică prestigiul patriei noastre.

A părut: Arhim. Titu Sîmedrea, „Patriarhia Românească”, acte și documente, tipărită cu cheltuiala Ministerului Cultelor, ediție complectă, București, Tipografia cărților bisericești, 1916, 226 pagini, cu 30 ilustrații în text, fără arătare de preț.

Cuprinde toate actele oficiale, debaterile din Sf. Sînod și din parlament, discursurile rostite cu prilejul ridicării Arhiepiscopiei din București la rangul de Patriarhat, discursurile ținute cu prilejul învestirii Sanctității Sale, primului patriarh al României, Dr. Miron Cristea, scisorile de felicitare ale bisericilor străine precum și dări de samă asupra solemnităților ce au avut loc, cu aceste prilejuri.

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat Prefectura Județului.